

TRIBUNALUL BUCUREȘTI

SECȚIA I-A PENALĂ

Dosar nr. 30041.01/3/2006

Termen de pronunțare: 2.08.2012

Tribunalul București - Secția I Penală
Primit, astăzi 31.07.2012
LA DOSAR NR. 30041.01/3/06

[Signature]

DOMNULE PREȘEDINTE,

Subsemnatul, **Dan Costache Patriciu**, inculpat în dosarul penal nr. 30041.01/3/2006, cu termen de judecată la data de 18.07.2012, prin avocat, în temeiul art. 342 Cod procedură penală, depun alăturat prezentele

NOTE SCRISE

cu solicitarea respectuoasă de a le avea în vedere la pronunțarea hotărârii în cauza de față, alături de concluziile scrise depuse la termenul de judecată din data de 18.07.2012 (denumite în continuare „Concluzii”), și prin care vă solicit:

1. Achitarea mea în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală raportat la dispozițiile art. 10 lit. a Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii de delapidare, prevăzută și pedepsită de art. 215¹ alin. 2 din Cod penal cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal, respectiv respingerea acțiunii civile formulate în cauză de Ministerul Finanțelor Publice;
2. Achitarea mea în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală raportat la dispozițiile art. 10 lit. a Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii de spălare de bani, prevăzută și pedepsită de art. 23 al. 1 lit. a din Legea nr. 656/2002, cu aplicarea art. 10 și 12 din Cod penal și cu aplic. art. 41 al. 2 Cod penal;
3. Achitarea mea în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală, raportat la dispozițiile art. 10 lit. a Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii de asociere pentru săvârșirea de infracțiuni, prevăzută și pedepsită de art. 323 alin. 1 și 2 Cod penal;
4. Achitarea mea în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală raportat la dispozițiile art. 10 lit. d Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii de manipulare a pieței prin tranzacții sau ordine de tranzacționare:
 - a) care dau sau ar putea da semnale false sau care induc în eroare în legătură cu cererea, oferta sau prețul instrumentelor financiare, faptă prevăzută și pedepsită de art. 244 alin. 5 lit. a pct. 1 și

- b) care mențin prin acțiunea uneia sau a mai multor persoane acționând împreună, prețul unuia sau al mai multor instrumente financiare, la un nivel anormal ori artificial, faptă prevăzută și pedepsită de art. 244 alin. 5 lit. a pct. 2 raportat la prevederile art. 248 și coroborate cu prevederile art. 279 alin. 1 din Legea nr. 297/2004 cu aplicarea art. 10 și 12 Cod penal, și art. 41 alin. 2 Cod penal;

5. Achitarea mea în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală raportat la dispozițiile art. 10 lit. a Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii de spălare de bani, sub aspectul schimbării sau transferului de bunuri, cunoscând că provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau a disimulării originii ilicite a acestor bunuri, faptă prevăzută și pedepsită de art. 23 alin. 1 lit. a din Legea nr. 656/2002, cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal;
6. Achitarea mea în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală raportat la dispozițiile art. 10 lit. a Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii de inițiere sau constituire a unui grup infracțional organizat, faptă prevăzută și pedepsită de art. 7 din Legea nr. 39/2003;
7. Achitarea mea în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală raportat la dispozițiile art. 10 lit. a Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii de dezvăluire de informații privilegiate, faptă prevăzută și pedepsită de art. 246 lit. a din Legea nr. 297/2004, cu aplicarea art. 10 și 12 Cod penal,

Pentru următoarele motive, detaliate în Concluzii și rezumate în continuare:

I. INFRAȚIUNI PRIVID „CREANȚA LIBIA”

1. Fapta de delapidare imputată inc. Dan Costache Patriciu nu există

➤ Fapta de delapidare imputată inculpatului Dan Costache Patriciu nu este descrisă în rechizitoriu de o manieră coerentă și care să permită decelarea elementelor sale constitutive.

- Aspectele de nedescriere a faptei au făcut obiectul analizei Curții de Apel București, care, prin Decizia penală nr. 387/20.03.2008 (aflată la dosarul cauzei și anexată prezentei), prin care cauza de față a fost trimisă pentru continuarea judecării la Tribunalul București, nu a reținut că acestea ar fi fondate, ci, dimpotrivă, că „instanța de fond” este „aceea care urmează să stabilească dacă procurorul a instrumentat bine cauza, dacă a descris faptele și dacă a administrat probele necesare dovedirii vinovăției inculpaților” (fila 32 din Decizie).
- Or, în cauză nu există elemente factuale care să poată fi subsumate unei descrieri a faptei de delapidare imputate (pentru o expunere detaliată a acestor motive, a se vedea Capitolul I, secțiunea 1.1, pag. 4 din Concluzii). În concret:

- Acuzația este *imprecisă* din perspectiva actelor materiale ce îi alcătuiesc conținutul, dar și *contradictorie* din punct de vedere conceptual, întrucât se afirmă că *aceeași sumă de bani* (respectiv, 85 milioane USD) ar face, în același timp obiectul a două operațiuni pe care legea le stabilește ca variante alternative ale faptei de delapidare, *însușire* și *traficare*.
 - Încasarea creanței de la debitorul Repsol Exploration S.A. nu poate fi subsumată noțiunii de *însușire* prevăzute de art. 215¹ Cod penal, având în vedere că actele normative și documentele contractuale incidente în speță prevăd în mod neechivoc dreptul Rompetrol S.A. de a încasa în nume propriu (ca succesor de drept al filialei sale Rompetrol of Libya) creanța izvorând din prevederile art. 3.2 din Contractul de Transfer din partea debitorului Repsol, *independent* de efectuarea unor demersuri ulterioare de desocotire cu statul român.
 - Operațiunile comerciale intermediare de cesiune de creanță și novație, ulterioare transferului contractului EPSA nu pot fi considerate nici acte de însușire, nici acte de traficare, în sensul art. 215¹ Cod penal.
 - Eventuala neplată a creanței reglementate de dispozițiile art. 3 din H.G. nr. 157/1993, în redactarea modificată prin H.G. nr. 21/1995, (*în măsura în care s-ar admite că aceasta face obiectul pretensei infracțiunii imputate*), către bugetul de stat nu poate fi subsumată noțiunii de *însușire* prevăzute de art. 215¹ Cod penal, sancționabilă din punct de vedere penal, prin raportare la art. 1 din Protocolul nr. 4/1963 la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.
 - Potrivit legii, creanțele bugetare pot ieși din patrimoniul statului prin modalitățile expres și limitativ prevăzute de lege: *plată, compensare* sau, după caz, prin *prescripție*. În cauză, nu este nici descrisă și nici imputată vreo acțiune sau inacțiune a inculpaților, ce ar fi fost menită ori aptă să genereze Ministerului Finanțelor reprezentarea stingerii respectivei creanțe printr-una dintre modalitățile prevăzute de lege enumerate mai sus.
- În cazul de față, actul de inculpare nu localizează în timp momentul la care s-ar fi realizat însușirea „Creanței Libia”, ca element material al infracțiunii de delapidare.
- Prin Ordonanța DIICOT din 16 februarie 2006 s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale față de subsemnatul „*pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de (...) art.215¹ Cp.*”, iar ulterior, prin Ordonanța DIICOT din 17 august 2006 (deci anterior dării Rechizitoriului) s-a dispus schimbarea încadrării juridice față de subsemnatul în „*delapidare cu consecințe deosebit de grave în forma continuată prevăzută de art. 215¹ alin. 2 Cp, cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cp*”.
 - Rechizitoriul nu este explicit în fixarea în timp a momentului, și în mod corespunzător, a actului material, prin care s-ar fi realizat de către subsemnatul pretinsa însușire” a sumelor de bani. Solicit Tribunalului să constate că nu este

deloc clar dacă așa-zisa însușire a „Creanței Libia” s-ar fi făcut la momentul semnării celor două contracte de cesiune, sau la un alt moment (eventual, definit de încheierea altor acte juridice), sau dacă actele juridice de cesiune de creanță a avut drept uni scop doar „*ascunderea adevăratei proveniențe a sumelor de bani*”, așa cum pretinde parchetul.

1.2 În cauză nu s-a făcut dovada existenței vreunui prejudiciu, ca element constitutiv al infracțiunii de delapidare (pentru o expunere detaliată a acestor motive, a se vedea Capitolul I, secțiunea 1.2, pag. 9 din Concluzii)

- EPSA, Contractul de Transfer și Actul de încetare a EPSA au fost semnate, asumate și au produs efecte juridice direct și exclusiv în patrimoniile Rompetrol of Libya și Rompetrol S.A.
- Atât legislația în vigoare în perioada 1980 – 1993, cât și documentele contractuale în baza cărora a fost derulată activitatea de comerț exterior (cooperare economică internațională) în Libia definesc în mod clar și limitativ calitatea statului român de de proprietar/acționar al societăților (ICES) care derulează activitatea de cooperare internațională în nume propriu și pe cont propriu
 - EPSA a fost încheiat între două entități de drept privat libian, NOC și Rompetrol of Libya, respectiv, entitatea de drept român ICES Rompetrol, în calitate de garant pentru obligațiile filialei sale libiene, deținută 100% de ICES Rompetrol și constituită prin aportarea unui capital de aprox. 51.000 USD provenind din fonduri proprii ale ICES Rompetrol¹.
 - Ulterior perfectării Contractului de transfer din 18.03.1993, drepturile și obligațiile Rompetrol of Libya sunt preluate în patrimoniul Rompetrol S.A. ca urmare a dizolvării și lichidării filialei sale (Rompertrol of Libya), astfel cum de altfel s-a precizat în chiar actul adițional la Contractul de Tranzacționare și Descărcare din 10 august 1994, semnat între NOC și Rompetrol S.A. De asemenea, prin actul adițional la Contractul de Transfer semnat la 15 octombrie 1994 Rompetrol S.A. s-a angajat direct, în nume propriu, iar nu doar ca garant, în condițiile în care filiala sa exclusivă își înceta activitatea.
- Afirmația Ministerului Public în sensul că EPSA ar reprezenta un act de drept internațional public (!) este eronată, întrucât:
- este contrazisă de chiar starea de fapt reținută în cauză, în concret, de transferul drepturilor și obligațiilor izvorâte din EPSA către Repsol, o societate comercială de naționalitate spaniolă, persoană juridică de drept privat. Or, dacă EPSA ar fi reprezentat un act de drept public, având ca parte statul român, astfel cum afirmă procurorii, transferul drepturilor și obligațiilor ar fi trebuit să opereze tot către un

¹ “se acoperă de către Rompetrol din depășirile de plan realizate la aportul valutar pe anul 1980” – art. 2 al Decretului nr. 356/1980.

subiect de drept internațional public, (un stat, o organizație internațională guvernamentală etc.);

- este contradictorie, prin aceea că încearcă să acrediteze teza absurdă că *statul socialist român ar fi fost reprezentat de către entitatea privată de drept libiană Rompetrol of Libya*, ceea ce era de neconceput în contextul statului comunist totalitar;
- face abstracție în mod nejustificat de realitatea încheierii EPSA sub legea libiană, iar nu sub regulile de drept internațional public, precum și de faptul încheierii Contractului de transfer cu Repsol Exploracion S.A. conform legii franceze, soluții specifice dreptului internațional privat al contractelor, iar nu dreptului public.
- „Creanța Libia” nu a fost niciodată transferată în patrimoniul statului român, deoarece:
 - Drepturile și obligațiile izvorând din EPSA și Contractul de Transfer s-au născut direct în patrimoniul ICES Rompetrol și au fost parte a patrimoniului ICES Rompetrol, ICES Rompetrol-Geomin și apoi Rompetrol S.A., direct sau prin filiala exclusivă Rompetrol of Libya, pentru întreaga perioadă cuprinsă între data semnării semnarea EPSA și data încetării acestuia (10 august 1994) și producerea efectelor Contractului de Transfer.
 - Schimbările intervenite cu privire la acționarii Rompetrol S.A. (privatizarea, transferarea acțiunilor statului român către FPS, FPP, PAS și, ulterior, terțe persoane de drept privat) nu au stins, transferat sau înstrăinat drepturile și obligațiile născute anterior și existând în patrimoniul aceleiași entități. Odată cu privatizarea Rompetrol S.A., statul a transferat noilor acționari toate drepturile și obligațiile rezultând din calitatea de acționar al unei societăți comerciale, inclusiv posibilitate de a obține venituri în urma participăției la capitalul social al societății respective.
- Legislația emisă ulterior anului 1990 în scopul recuperării creanțelor externe ale statului provenind din activitatea de comerț exterior derulată anterior anului 1990 nu este aplicabilă proiectului EPSA – NC 115, deoarece:
 - Rompetrol S.A. nu avea statut de agent „implicat” în derularea EPSA, ci era titularul contractului extern,
 - eventualul debitor nu era și nu putea fi, în contextul EPSA, o „țară debitoare”, ci eventual partea contractantă libiană NOC – ce are un statut de societate națională a petrolului – sau AGOCO (compania operatoare a câmpului NC 115),
 - nu existau creanțe ale statului român asupra statului libian izvorâte din EPSA, contractul nefiind încheiat între state, ci între agenți economici cu personalitate juridică și patrimoniu propriu, respectiv

- H.G. nr. 289/1991 nu reglementează transferarea către patrimoniul privat al statului a unor eventuale creanțe ale Rompetrol of Libya sau Rompetrol S.A. din contractul EPSA, astfel încât acestea să poată face ulterior obiectul recuperării de către Ministerul Comerțului și Turismului drept creanțe externe ale statului;
- „Creanța Libia” nu a fost niciodată preluată la datoria publică a statului, reprezentând totalitatea obligațiilor interne și externe ale statului, contractate de Guvern prin Ministerul Finanțelor în numele României, conform art. 1 al Legii nr. 81/1999.

➤ Interpretarea dată de Ministerul este contrară soluțiilor la care s-au oprit instanțele judecătorești atunci când au fost sesizate cu privire la soluționarea unor diferende dintre statul român și fostele întreprinderi de comerț exterior.

- Litigiile dintre statul român și diferite societăți comerciale foste ICES, privind titularitatea fostelor ICES asupra creanțelor provenind din activitatea de comerț exterior (inclusiv cooperare internațională) derulată anterior datei de 31.12.1989 nu au fost niciodată tratate drept chestiuni penale, ci pur comerciale, iar titularitatea fostelor ICES asupra acestui tip de creanțe a fost recunoscută în mod constant și unitar în jurisprudență (pentru o expunere detaliată a acestor motive, a se vedea Capitolul I, secțiunea 1.2.2, pag. 15 din Concluzii).

➤ Rompetrol a finanțat din surse proprii activitatea economică de cooperare internațională din care derivă „Creanța Libia”, iar cheltuielile angajate și efectuate de Rompetrol S.A. cu încheierea și derularea Acordului EPSA depășesc valoarea prețului transferului afacerii EPSA către Repsol.

- Din probatoriul administrat în cauză², rezultă fără dubiu că efortul economic pentru derularea proiectului EPSA și din care derivă creanța Libia a fost suportat de către persoana juridică ICES Rompetrol (ulterior, Rompetrol S.A.). Proiectul a fost astfel finanțat din surse proprii și surse atrase de către ICES Rompetrol, iar ulterior succesoarea acesteia, S.C. Rompetrol S.A., a restituit, de asemenea, din surse proprii, toate creditele BRCE contractate pentru derularea investiției în Libia.
- Analiza situațiilor detaliate ale cheltuielilor prezentate în cuprinsul rapoartelor de expertiză întocmite atât de experți desemnați de parchet, cât și de experți consilieri conduc la concluzia că valorile calculate de experții consilieri sunt concordante cu cele stabilite de terți independenți, respectiv de raportul auditorilor

² Raport de constatare tehnico-științific – Opinie separată întocmit de către expert contabil Ana Maria Stafie (document depus în probațiune la termen 10.07.2012 - filele 11-12, 55-57), Obiecțiuni la Raportul tehnico-științific din 05.06.2006 în dosarul nr. 111/D/P/2004 întocmit de experți contabili prof. univ. dr. Ion Ionașcu și prof. univ. dr. Marian Săcărin (document depus în probațiune la termen 10.07.2012 - filele 6-10), Raport tehnico-științific întocmit de către experți contabili prof. univ. dr. Ali Eden și Elena Mircescu (document depus în probațiune la termen 10.07.2012 - filele 18-23), dar și Raportul tehnico-științific întocmit la solicitarea Ministerului Public de către specialiștii Salcie Niculița și Birău Eugen

libieni, dar și cu cele reținute de către experții desemnați de parchet, cu singurul amendament că aceștia din urmă au omis nejustificat cheltuielile efectuate de către Rompetrol S.A. în anul 1993, cu ocazia transferării drepturilor și obligațiilor ce reveneau Rompetrol of Libya către Repsol.

- Experții desemnați de parchet omit în mod nejustificat să ia în calcul suma de 3,6 mil. USD reprezentând garanție de bună execuție și de 23.315.760 USD avansate de NOC pentru (în contul) Rompetrol of Libya și utilizate pentru activități a căror finanțare revenea Rompetrol of Libya în etapa de exploatare. Dacă aceste cheltuieli sunt adăugate, așa cum este și corect, la sumele calculate de experții desemnați, se ajunge la o valoare a cheltuielilor utilizate de către ICES Rompetrol pentru derularea EPSA similară (exceptând variațiile cauzate de diferențele de curs valutar) cu cele stabilite de experții consilieri.
- Dispozițiile Art. 3 din H.G. nr. 157/1993, astfel cum au fost modificate prin H.G. 21/1995, nu reglementează o creanță certă, lichidă și exigibilă a statului român, ci o creanță eventuală și condiționată. Astfel:
 - Aceste prevederi legale nu contestă titularitatea Rompetrol asupra „Creanței Libia”;
 - Ele consacră, de facto, o *obligație sui generis de plată la bugetul de stat (creanță bugetară)* a unor sume de bani, în contextul în care, potrivit Art. 138 alin. (1) din Constituția României în redactarea în vigoare la acel moment, „*orice (...) venituri ale bugetului de stat (...) se stabilesc numai prin lege*”;
 - Obligația reglementată este *condiționată* de existența unor „sume rezultate” după încasarea de către Rompetrol, în nume propriu, a „Creanței Libia”, și *efectuarea decontărilor* enumerate de textul de lege, așadar o *creanță eventuală*, având ca obiect *sume determinabile*, rezultând dintr-un raport comercial, iar nu sume determinate, respectiv,
 - Textul de lege *nu reglementează vreo procedură de stabilire a valorii concrete* a respectivelor sume și nici *nu prevede termenele de plată* aplicabile eventualei creanțe.
 - Caracterul incert și eventual al pretinsului drept de creanță al statului român împotriva Rompetrol S.A. rezultă în mod indubitabil din următoarele condiționări contractuale: atingerea nivelelor de producție specificate în contractul de transfer din 18.03.1993; Repsol să opereze perimetrului NC – 115 la momentul atingerii nivelelor de producție menționate în contractul de transfer și care dădeau dreptul Rompetrol S.A. la sume compensatorii; încasarea de către Rompetrol S.A. a sumelor datorate de către Repsol, context în care menționăm că plata sumelor compensatorii menționate în acordul de transfer nu era în niciun fel garantată; existența unui sold creditor după scăderea din sumele încasate de la Repsol a tuturor sumelor utilizate de Rompetrol S.A., direct sau prin intermediul Rompetrol of Libya, pentru finanțarea derulării EPSA.

- În lipsa oricăror probe directe care să releve pe de o parte, îndeplinirea, iar pe de altă parte, momentul la care s-a produs îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 3.3. din Contractul de transfer din 18.03.1993 și art. 3 din H.G. nr. 157/1993, **nu se poate reține existența unui prejudiciu**. Cu atât mai mult, nu se poate admite teza ca prejudiciile să se producă pe parcursul procesului penal prin raportare la termenele estimate în cuprinsul art. 3.2. din Contractul de transfer din data de 18.03.1993.
- Din ansamblul materialului probator³ (și chiar admitând, *ad absurdum*, că H.G. nr. 157/1993, modificat prin H.G. nr. 21/1995, ar constitui un act administrativ valabil) se impune aplicarea dispozițiilor art. 3, în sensul deducerii cheltuielilor proprii efectuate de către Rompetrol S.A. în cadrul EPSA. Opiniile exprimate în cauză de către experții contabili și specialiștii ANAF⁴ nu pot conduce decât la concluzia că întreaga sumă de 85 mil.USD pe care Repsol s-a angajat să o achite către Rompetrol of Libya (Rompetro S.A.) cu titlu de compensație odată cu atingerea pragurilor de producție menționate la pct. 3.2. din contractul de transfer s-ar fi cuvenit exclusiv Rompetrol S.A. (intrând, așadar, în patrimoniul propriu) prin mecanismul deducerilor reglementat de art. 3 din H.G. nr. 157/1993, și că, pe cale de consecință, nu există nici obiect material al infracțiunii de delapidare și nici prejudiciu.
- Această concluzie este cu atât mai mult valabilă cu cât, din coroborarea materialului probator administrat în cauză, rezultă că valoarea cheltuielilor proprii efectuate de către Rompetrol of Libya și Rompetrol S.A. pentru derularea EPSA ar fi chiar mai mare decât sumele prezentate în cadrul Raportului tehnico-științific întocmit de către specialiștii ANAF, Salcie Niculită și Birău Eugen, precum și în opiniile exprimate de experții consilieri. (*pentru o expunere detaliată a acestor motive, a se vedea Capitolul I, secțiunea 1.2.3, pag. 20 din Concluzii*).
- Mai mult, chiar și în interpretarea de mai sus, creanța reglementată de dispozițiile art. 3 din HG nr. 157/1993 cu modificările ulterioare are natura unei datorii civile, iar simpla neplată a datoriilor civile nu poate fi sancționată prin mijloace de drept penal, în raport de dispozițiile Convenției Europene a Drepturilor Omului și

³ Cu referire expresă la „Raportul Tehnico-Științific” întocmit de către specialiștii ANAF delegați în cadrul DIICOT (pag. 4 și 17), Raportul tehnico-științific redactat de către expert contabil prof. univ. dr. Ali Eden și expert contabil Elena Mircescu (pag. 23); Raport de constatare tehnico-științifică. Opinie separată, redactată de către expert contabil Ana Maria Stafie (pag. 12) și Raport de expertiză financiar – contabilă. Opinie separată, redactată de expert contabil Ana Maria Stafie (pag. 13); Raport de expertiză contabilă judiciară. Opinie separată, redactat de către expert contabil prof. univ. dr. Ali Eden (pag. 37 și pag. 41-44); Opinie separată la Raportul de expertiză contabilă judiciară redactat de către expert contabil prof. univ. dr. Ion Ionașcu (pag. 24); Raport de expertiză contabilă judiciară. Opinie separată redactate de către expert contabil prof. univ. dr. Marian Săcărin (pag. 20-22 și pag. 27), - documente depuse în probațiune la termenul din 10.07.2012

⁴ Raport de constatare tehnico-științific. Opinie separată, întocmit de către expert contabil Ana Maria Stafie (fila 60); Obiecțiuni la Raportul tehnico-științific din 05.06.2006 în dosarul cu nr. 111/D/P/2004 formulate de către experți contabili prof. univ. dr. Ion Ionașcu și prof. univ. dr. Marian Săcărin (filele 6 și 8); Raport tehnico-științific, întocmit de către experții contabili prof. univ. dr. Ali Eden și Elena Mircescu, filele 18 și 23) – documente depuse în probațiune la termenul din 10.07.2012 – precum și ale specialiștilor ANAF (Raport tehnico-științific, întocmit de către Salcie Niculită și Birău Eugen. vol. 9. pag 17), coroborate cu înscrisurile existente la dosarul cauzei (contractul de transfer din data de 18.03.1993, vol. 14, fila 36); expunerea de motive a H.G. nr. 157/1993, vol. 58, filele 50-55

Libertăților Fundamentale, astfel cum a fost amendată prin Protocolul nr. 4, care prevede, la art. 5, *interdicția privării de libertate pentru datorii* și care prevalează asupra dispozițiilor legii naționale, în temeiul art. 20 din Constituția României.

1.3 Nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de delapidare sub aspectul laturii subiective în persoana inc. Dan Costache Patriciu

- Niciun organ al statului român nu a emis vreodată și cu atât mai puțin, comunicat S.C. Rompetrol S.A., ori inc. Dan Costache Patriciu, vreun act care să tindă la punerea în aplicare a dispozițiilor art. 3 din H.G. nr. 157/1993, deși statul român, prin Ministerul Finanțelor, *nu se putea prevala de necunoașterea prevederilor acordurilor de transfer* semnate de Rompetrol cu companiile National Oil Corporation - Libia și Repsol Exploracion - S.A. Spania, constituite ca anexe la H.G. nr. 157/1993, emisă de însuși Guvernul României.
- Mai mult, *„modul de respectare a prevederilor H.G. nr.157/1993 și a H.G. nr.21/19995 (...) sunt în sarcina Ministerului Finanțelor Publice, conform prevederilor legale prin care creanțele externe (sic!) la bugetul de stat sunt urmărite și încasate”* (fila 55 din rechizitoriu), în concret, prin Direcția Generală a Datoriei Publice și Direcția Generală a Controlului, care funcționau la acel moment în cadrul Ministerului.
- Niciun act normativ, administrativ sau contractual nu definea vreo relație de tip mandant-mandatar între statul român și S.C. Rompetrol S.A. în legătură cu „Creanța Libia”. Dimpotrivă, ori de câte ori un asemenea mandat a fost acordat, a fost emisă legislație specifică în materie, cum este cazul Petrom R.A. Mai mult, cu ocazia încheierii contractului de privatizare, au fost incluse în contract în mod expres și limitativ, toate restricțiile, condițiile sau limitările drepturilor de dispoziție ale noilor acționari derivând din această calitate, din nou, fără nicio referire la „Creanța Libia”.
- Ministerul Finanțelor nu contestă argumentele Rompetrol în sensul titularității sale asupra creanței și al caracterului nedatorat al sumelor anterior achitate, ci înțelege să opună Rompetrol exclusiv argumentul *prescripției extinctive* a pretențiilor de restituire⁵.
- Ulterior înregistrării adresei din 16.12.1999, reprezentanții Rompetrol S.A. nu au nicio implicare în circuitul ulterior al acesteia în cadrul Ministerului Finanțelor, între diferitele direcții și servicii. (*pentru o expunere aprofundată asupra acestor aspecte, a se vedea Capitolul I, secțiunea 1.3, pag. 29 din Concluzii*).

⁵ De altfel, nu se poate exclude nici ipoteza în care, confruntat cu litigii similare deschise de alte societăți comerciale, foste întreprinderi de comerț exterior, și cunoscând jurisprudența constantă a instanțelor naționale, inclusiv instanța supremă, în sensul recunoașterii titularității depline a fostelor întreprinderi asupra creanțelor rezultate din activitatea de comerț exterior derulată anterior anului 1990 (ex., sentința civilă nr. 2979/31 mai 1999 a Tribunalului București – Secția Comercială, irevocabilă, la care am făcut referire mai sus) Ministerul Finanțelor să nu își fi asumat deschiderea unui nou proces dificil și costisitor cu Rompetrol S.A.

- Operațiunile privind „Creanța Libia” au fost reflectate în mod transparent atât în documentele primare ce au stat la baza înregistrărilor contabile (contractele de cesiune), cât și în documentele fiscale aferente (facturi fiscale), și, în sfârșit, în registrele contabile ale societății. Departe de a fi în orice fel ascunse ori deghizate, acte de dispoziție ale Rompetrol S.A. asupra Creanței Libia au fost în mod corect și transparent reflectate în documentele contabile, care au fost puse în mod repetat la dispoziția autorităților fiscale competente din cadrul Ministerului Finanțelor, parte civilă în cauza de față, începând cu data primei inspecții fiscale efectuate la Rompetrol S.A. pe această tematică, începută în luna martie 2004 și finalizată la data de 27.04.2004, prin emiterea procesului-verbal de control.

1.4 Lipsa, în persoana inc. Dan Costache Patriciu, a calității de funcționar al părții vătămate, cerută de lege pentru subiectul activ al infracțiunii de delapidare

- Contrar tezei pe care procurorul caută să o acrediteze, din chiar dispozițiile art. 3 din H.G. nr. 157/1993 (*și dincolo de aspectele de nelegalitate flagrantă deja analizate cu privire la acest text al actului normativ administrativ*), rezultă în mod incontestabil că relația dintre statul român și S.C. Rompetrol S.A., obiect al reglementării administrative, este un simplu raport de tip creditor – debitor al unei obligații bugetare de plată, textul stipulând exclusiv că sumele de bani determinate după criteriile acolo enunțate, „se vor vărsa la bugetul de stat”, așadar, o simplă obligație de plată.
- Teza pe care se întemeiază acuzarea și în care inc. Dan Costache Patriciu ar fi „funcționar” al statului român conduce la concluzia absurdă că orice debitor bugetar (de ex., orice plătitor de TVA, debitor pentru obligații bugetare viitoare) devine, automat, „administrator” al sumelor datorate și, pe cale de consecință, „funcționar al statului român”, cu toate drepturile și obligațiile aferente, ceea ce, în mod evident, nu poate fi primit.

ÎN CONCLUZIE:

- „Creanța Libia”, născută din Contractul de transfer din 18.03.1993 direct în patrimoniul societăților Rompetrol of Libya / ICES Rompetrol, nu a fost transferată niciodată în patrimoniul statului român și nu a fost niciodată parte din acesta. ICES Rompetrol /Rompetrol S.A. și filiala sa au contractat permanent în nume și pe cont propriu, iar nu în calitate de „mandatar” ori „agent” al statului.
- Nu se poate vorbi despre „scoaterea bunului [a drepturilor de creanță, n.n.] din sfera patrimonială în care se găsea” ca element constitutiv, urmare imediată, a infracțiunii de delapidare prevăzută de art. 215¹ din Codul penal.

- De asemenea, nu se poate vorbi despre existența urmăririi imediate nici în ceea ce privește dreptul de creanță eventual al statului izvorât din dispozițiile art. 3 din H.G.nr. 157/1993 care s-a aflat tot timpul în patrimoniul statului, așa cum cum obligația eventuală corelativă a existat tot timpul, independent de soarta „Creanței Libia”, în patrimoniul Rompetrol S.A.
- Fondurile utilizate de partea română, Rompetrol of Libya și Rompetrol S.A., pentru derulare au provenit din fondurile proprii ale Rompetrol S.A. și Rompetrol of Libya precum și din sumele atrase de către Rompetrol S.A. de la BRCE, Petrom R.A. și NOC și nu din surse de la bugetul de stat, iar cheltuielile proprii efectuate de Rompetrol au depășit valoarea „Creanței Libia” stabilite conform Contractului de Transfer.
- Reprezentarea subiectivă a societății Rompetrol S.A., prin organele sale statutare, inclusiv inc. Dan Costache Patriciu, a fost în permanență aceea în care societatea este titularul „Creanței Libia” (fapt necontestat) și, în egală măsură, îndreptățită să dispună de aceasta, ca element de activ figurând în patrimoniul său.
- Inc. Dan Costache Patriciu nu avea calitatea de „funcționar” al părții vătămate, Ministerul Finanțelor, cerută de lege pentru existența infracțiunii de delapidare.
- Pretinsa „imposibilitate de urmărire” a creanței nu poate fi imputată inc. Dan Costache Patriciu, respectiv, vreunei acțiuni ori inacțiuni a Rompetrol S.A. Din perspectiva unei societăți private, aceasta putea să dispună de activul său (inclusiv bunuri mobile incorporale, cum sunt creanțele), independent de stabilirea eventuală, în viitor, a unor obligații bugetare (acesta este, de altfel, situația celorlalte contribuții ale societăților comerciale, de ex., TVA, CAS, CASS etc.).
- Chiar admitând, prin absurd, existența unei creanțe certe, lichide și exigibile a statului împotriva Rompetrol S.A., simpla neplată a datoriilor civile nu poate fi sancționată prin mijloace de drept penal, în raport de prevederile art. 5 din Protocolul 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care interzic în mod explicit acest lucru și prevalează asupra dreptului intern.

Pentru toate motivele mai sus expuse, vă solicit ca, prin hotărârea pe care o veți pronunța, să dispuneți achitarea mea în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală raportat la dispozițiile art. 10 lit. a Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii de delapidare, prevăzută și pedepsită de art. 215¹ alin. 2 Cod penal cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal, precum și respingerea acțiunii civile formulate în cauză de Ministerul Finanțelor Publice, ca nefondată.

2. Nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de spălare de bani, fiind incidente prevederile art. 11 pct. 2 lit. a, raportat la art. 10 lit. a din Codul de procedură penală

- Actul de inculpare nu relevă elementele care alcătuiesc conținutul constitutiv al acestei infracțiuni, în vreuna dintre variantele normative prevăzute de lege;
- Același obiect material (respectiv suma de 85 milioane USD) este avut în vedere în legătură cu o faptă similară – de spălare de bani disjunsă din dosarul de urmărire penală 111/D/P/2004 (a se vedea ordonanța de disjungere nr. 111/D/P/2004 din data de 13.06.2006, VOL 1 fila 1, atașată prezentei). (pentru o expunere aprofundată asupra acestor aspecte, a se vedea Capitolul I, secțiunea 2, pag. 37 din Concluzii).
- Raportând descrierea faptei pentru care s-a dispus disjungerea urmăririi penale prin Ordonanța nr. 111/D/P/2004 din data de 13.06.2006 și fapta de spălare de bani (atât cât este) descrisă în rechizitoriu, rezultă că obiectul material al infracțiunii de spălare de bani disjunsă prin ordonanța menționată îl reprezintă aceeași sumă de bani pretins cuvenită bugetului de stat din transferul proiectului EPSA, fiind evidentă identitatea de obiect material, respectiv produsul pretensei infracțiuni de delapidare (infracțiune predicat), dar și contradicția sub aspectul elementului material al laturii obiective.

Această incertitudine cu privire la destinația sumelor de bani rezultate din pretinsa faptă de delapidare mă îndreptățește să solicit aplicarea în cauză a prevederilor art. 11 pct. 2 lit. 1 rap. la art. 10 alin. 1 lit. a din Codul de procedură penală cu privire la fapta prevăzută de art. 23 lit. a din Legea nr. 656/2002 pentru care am fost trimis în judecată în acest dosar.

Pentru toate motivele mai sus expuse, vă solicit ca, prin hotărârea prin care o veți pronunța, să dispuneți achitarea mea în baza disp. art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală, raportat la dispozițiile art. 10 lit. a Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii de spălare de bani, prevăzută și pedepsită de art. 23 alin. 1 lit. a din Legea nr. 656/2002, cu aplicarea art. 10 și 12 Cod penal și cu aplicare art. 41 alin. 2 Cod penal;

3. Nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de asociere în vederea săvârșirii de infracțiuni, fiind incidente prevederile art. 11 pct. 2 lit. a, raportat la art. 10 lit. a din Codul de procedură penală

Aceste acuzații sunt prezentate într-o manieră lacunară, fiind evazive și limitate la simple afirmații necircumstanțiate ale procurorului, ducând la concluzia firească că aceste fapte **nu** există. De asemenea, nu este probată săvârșirea niciuneia dintre acțiunile alternative prevăzute de textul art. 323 Cod penal, prin care se poate realiza elementul material al laturii obiective (pentru o expunere aprofundată asupra acestor aspecte, a se vedea Capitolul I, secțiunea 3, pag. 39 din Concluzii).

Pentru toate motivele expuse, vă solicit să dispuneți achitarea mea în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală raportat la dispozițiile art. 10 lit. a Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii de

asociere pentru săvârșirea de infracțiuni, prevăzută și pedepsită de art. 323 alin. 1 și 2 Cod penal.

II. INFRACTIUNI PRIVIND PIAȚA DE CAPITAL

1. Prescripția specială privind preținsele fapte de abuz de piață pentru care am fost trimis în judecată

Față de dispozițiile art. 10 alin. 1 lit. g Cod procedură penală, raportate la dispozițiile art. 124, coroborate cu dispozițiile art. 122 alin. 1 lit. d Cod penal, cu trimitere la prevederile art. 279 alin. 1 din Legea nr. 297/2004, vă solicit să constatați intervenția în cauză a prescripției speciale cu privire la infracțiunile de abuz de piață pentru care am fost trimis în judecată (art. 244 alin. 5 lit. a pct. 1, raportat la prevederile art. 248; art. 244 alin. 5 lit. a pct. 2, raportat la prevederile art. 248, respectiv art. 246 lit. a din Legea nr. 297/2004), ce ar fi fost săvârșite în perioada 06.04.2004 – 20.04.2004.

Pe de altă parte, potrivit textului de incriminare al art. 279 alin. 1 din Legea nr. 297/2004, pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă.... De asemenea, potrivit art. 122 alin. 1 lit. d Cod penal, termenul de prescripție a răspunderii penale este de 5 ani, iar termenul de prescripție specială a răspunderii penale este de 7 ani și jumătate. Rezultă așadar că în cazul infracțiunilor de abuz de piață ce mi se impută, prescripția specială a răspunderii penale a intervenit la împlinirea unui termen de 7 ani și 6 luni de la data săvârșirii preținselor fapte.

În opinia subsemnatului, nu poate fi reținută, pentru a înlătura beneficiul legal de ordine publică și de aplicare imperativă al prescripției extinctive, o așa-zisă decizie neidentificată⁶ a Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel cum a procedat instanța prin Încheierea de ședință de la termenul de judecată din 16.11.2011 (fila 6), motiv pentru care vă solicit revenirea asupra acestei chestiuni și, pe cale de consecință, să constatați intervenția prescripției speciale în cauza de față cu privire la infracțiunile la legea pieței de capital.

În atare condiții, vă solicit ca prin sentința ce o veți pronunța să constatați intervenția în cauză a prescripției speciale cu privire la infracțiunile mai sus arătate.

2. Lipsa elementelor constitutive ale infracțiunilor de abuz de piață pentru care s-a dispus trimiterea în judecată

2.1. Netemeinicia acuzațiilor privind pretinsa manipulare a pieței de capital

Acuzațiile aduse sunt nefondate, întrucât în data de 7 aprilie 2004 au fost încheiate mai multe tranzacții bursiere având drept obiect acțiuni Rompetrol Rafinare SA, între SC

⁶ Precizez că nu există o decizie a Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în condițiile art. 414² – 414⁵ Cod procedură penală (procedura recursului în interesul legii) care să stabilească reguli jurisprudențiale de calcul a prescripției speciale diferite de cele prescrise de art. 122 și 124 Cod penal

ROMPETROL SA (reprezentată de numitul Stephenson Philip George), în calitate de vânzător și SALTVILLE Limited, în calitate de cumpărător. Tranzacțiile au fost de tipul „cross”, intermediar fiind aceeași societate de servicii și investiții financiare pentru ambele părți (respectiv SSIF Alpha Finance). De asemenea:

- Din analiza ordinelor introduse în faza de predeschidere a pieței, dar și în momentul deschiderii pieței, se poate observa că la prețul de 116 ROL/ acțiune au fost executate 481 de tranzacții bursiere, doar 11 dintre acestea fiind încheiate între Rompetrol SA și Saltville Limited.
- Subsemnatul, în calitate de membru al Consiliului de Administrație al Rompetrol SA, am aprobat vânzarea de către Rompetrol SA a unui număr de 1,6 miliarde de acțiuni RRC la un preț minim de 116 ROL/ acțiune. Decizia introducerii ordinelor de vânzare chiar la acest preț de 116 ROL/ acțiune (dincolo de faptul că, post-factum, subsemnatul nu am de făcut nici un reproș cu privire la această decizie) a aparținut mandatarului Rompetrol SA delegat pentru această operațiune, respectiv numitul Stephenson Philip George, după cum atestă și declarațiile subsemnatului și ale numiților Stephenson Philip George și Hart Richard Colin pe această chestiune.
- Succesiunea introducerii de către Saltville Limited, Rompetrol SA, precum și de către ceilalți participanți la piață, a ordinelor de cumpărare și de vânzare de acțiuni RRC arată, de asemenea, lipsa unui demers coordonat între reprezentanții Rompetrol SA și Saltville Limited, numiții Stephenson Philip George și Hart Richard Colin.
- Niciunul din ordinele de tranzacționare incriminate de PICCJ – DIICOT pentru perioada 07.04.2004 – 20.4.2004 nu este semnat/ plasat de către subsemnatul, eu nefăcând altceva decât să îmi exercit dreptul de vot în organul colegial de conducere a Rompetrol SA, în sensul aprobării de principiu a unor operațiuni de vânzare și cumpărare acțiuni RRC, fără a fi implicat în relația cu broker-ul, operatorul de piață BVB sau contra-părțile tranzacțiilor respective.
- Este de remarcat de asemenea că din totalul de 1,6 miliarde de acțiuni RRC înstrăinate de Rompetrol SA în data de 07.04.2004, doar 1 miliard (deci aproximativ 62%) au fost achiziționate de către Saltville Limited, restul fiind achiziționate de terți participanți la piață. Acest lucru demonstrează, în opinia subsemnatului, o dată în plus absurdul raționamentului acuzării, în sensul unui pretins demers coordonat, nefiind de conceput ca, în încercarea de a „favoriza” societatea Saltville Limited, Rompetrol SA să fi asumat și „risipirea” suplimentară a 0,6 miliarde acțiuni RRC către terți (*pentru o expunere aprofundată asupra acestor aspecte, a se vedea Capitolul II, secțiunea 2.3.1, pag. 75 din Concluzii*).

➤ Stabilirea prețului de vânzare a unui număr de 1.600.000.000 acțiuni emise de societatea Rompetrol Rafinare SA (simbol RRC) la un nivel de 116 ROL /acțiune (0,0116 RON/acțiune) a respectat dispozițiile legale

- Deoarece, pentru prima zi de tranzacționare **nu exista un preț de referință**⁷, întrucât acțiunile Rompetrol Rafinare (RRC) nu mai fuseseră tranzacționate pe Piața Regular a BVB, iar prețul acțiunilor RRC putea varia nelimitat în cadrul ședinței din prima zi de tranzacționare⁸ (art. 24 alin. 4 din Regulamentul BVB nr. 4):

- Prețul de deschidere⁹ se poate afla la orice nivel, întrucât nu exista preț de referință.

- Puteau fi emise ordine de vânzare sau de cumpărare, atât în predeschidere, cât și în starea de piață continuă la orice preț¹⁰.

- Nu se pot executa tranzacții pe Piața Deal¹¹, întrucât nu exista preț de referință, iar prețul tranzacțiilor încheiate pe piața Deal se raportează în mod obligatoriu, conform art. 14 alin. 1 din Regulamentul BVB nr.4 la prețul de referință de pe Piața Regular (pentru o expunere aprofundată asupra acestor aspecte, a se vedea Capitolul II, secțiunea 2.3.1.1, pag. 77 din Concluzii).

➤ În același timp, astfel cum voi arăta în cele ce urmează, decizia Consiliului de Administrație al SC ROMPETROL SA din data de 02.04.2004, privind vânzarea unui număr de 1.600.000.000 acțiuni RRC la prețul de 116 ROL/ acțiune reprezintă un act juridic legal.

- Având în vedere normele care caracterizează prima zi de tranzacționare a unui titlu bursier, apare drept evident că un acționar putea stabili fără nici o limită prețul la care urma să își înstrăineze acțiunile deținute. Orice altă interpretare a textelor legale în materie nu poate să conducă decât la o încălcare a dreptului de proprietate asupra acțiunilor, garantat de art. 44 din Constituția României, prin afectarea dreptului de dispoziție.

⁷ Prețul de referință era definit în art. 2 pct. 23 din Regulamentul BVB nr. 4 privind tranzacțiile bursiere drept prețul de închidere pentru instrumentul financiar în discuție al ședinței precedente de tranzacționare, fiind prețul în funcție de care se calculează variația de preț a instrumentului financiar respectiv în ziua ședinței de tranzacționare

⁸ În temeiul art. 24 alin. 1 din Regulamentul BVB nr. 4, cu aplicarea art. 3 alin. 1 din Procedura BVB nr. 4.4 de monitorizare a activității de tranzacționare, emisă în aplicarea Regulamentului nr. 4, variația maximă de preț admisă într-o ședință de tranzacționare pentru un instrument financiar tranzacționat pe Piața Regular este de +/- 15% din prețul de referință (prețul de închidere al ședinței precedente).

⁹ Prețul la care se execută prima tranzacție pentru un simbol (instrument financiar) dintr-o anumită piață într-o ședință de tranzacționare

¹⁰ Conform art. 3 alin. 2 din Procedura BVB nr. 4.4, în cazul în care, în ședințele obișnuite de tranzacționare (mai puțin în prima zi de tranzacționare) sunt emise ordine care nu se încadrează în variația zilnică maximă admisă, atunci acel ordin este respins de sistem.

¹¹ Conform art. 14 din Regulamentul BVB nr. 4, Piața Deal este acea piață, auxiliară a Pieței Regular, de negociere, pentru care BVB stabilește o valoare minimă a tranzacției (era de 2.000.000.000 lei, conform Procedurii BVB nr.4.4)

- În cazul de față, prețul de vânzare stabilit de Consiliul de Administrație al ROMPETROL S.A., în temeiul unor Standarde Internaționale de Evaluare, în data de 02.04.2004 pentru vânzarea acțiunilor RRC, nu reprezintă un preț artificial, neexistând o obligație legală a Rompetrol S.A. de a vinde la un anumit preț în cadrul primei zile de tranzacționare.
- Expertizele tehnice efectuate în cauză de către experții parchetului au condus la stabilirea unor valori negative pentru acțiunile RRC la toate cele trei date. *(pentru o expunere aprofundată asupra acestor aspecte, a se vedea Capitolul II, secțiunea 2.3.1.2, pag. 78 din Concluzii).* În aceste condiții, este limpede că prețul de 116 ROL /acțiune, la care SC ROMPETROL SA a înstrăinat titlurile RRC în prima zi de tranzacționare nu poate fi considerat un preț cu o valoare inferioară celei reale.
- *Raportul de expertiză contabilă extrajudiciară efectuat în cauza de către Pricewaterhouse Coopers Consultans SRL (depus în probațiune la dosarul cauzei la termenul din data de 10.07.2012) a concluzionat că valoarea efectivă a unei acțiuni RRC în momentul listării pe platforma BVB se situa între 104-249 ROL (pentru o expunere aprofundată asupra acestor aspecte, a se vedea Capitolul II, secțiunea 2.3.1.2, pag. 78 din Concluzii).*
- Tranzacțiile având drept obiect acțiuni ROMPETROL RAFINARE SA încheiate la prețul de 116 ROL /acțiune nu au reprezentat operațiuni de manipulare a pieței de capital, ele având loc conform legii și având la bază motive legitime. Concret:
 - Tranzacțiile prin care SC ROMPETROL SA, a vândut 1.000 mil. de acțiuni RRC, în conformitate cu decizia Consiliului de Administrație din data de 02.04.2004, la prețul de 116 ROL /acțiune, au fost rezultatul unei decizii economice corecte luate de vânzător.
 - Prețul de 116 ROL /acțiune, stabilit de managementul ROMPETROL SA în baza unor evaluări efectuate în cadrul companiei, a reprezentat, având în vedere condiționările economice sus-menționate, valoarea la care putea fi adus în piață, ținând cont de ordinele existente și afișate în pre-deschidere, cel mai mare număr de acțiuni RRC. *(pentru o expunere aprofundată asupra acestor aspecte, a se vedea Capitolul II, secțiunea 2.3.1.3, pag. 82 din Concluzii).*
- Prețul de 116 ROL /acțiune a reprezentat prețul la care se putea vinde cel mai mare număr de acțiuni RRC, conform deciziei Consiliului de Administrație al ROMPETROL SA din 02.04.2004.
- Lichidizarea pieței pentru acțiunile RRC (unul din obiectivele avute în vedere cu ocazia lansării la cota BVB) s-a produs chiar în prima zi de tranzacționare, respectiv 07.04.2004, la acea dată încheindu-se un număr de 1.475 de tranzacții bursiere¹², la acestea participând 49 de societăți de servicii de investiții financiare

¹² Conform sumarului tranzacțiilor efectuate la BVB în data de 07.04.2004

(SSIF). Or, din această perspectivă, numărul de tranzacții încheiat de societățile din grupul Rompetrol în ședința din 07.04.2004 este infim în raport cu numărul total de tranzacții efectuate la acea data.

➤ Nu a existat manipularea pieței de capital prin menținerea unui preț artificial, întrucât evoluția ulterioară a prețului a fost naturală, în funcție de cererea și oferta existente pe piață, neinfluențate de ordine sau tranzacții ale societăților din grupul Rompetrol.

- În cazul de față, a avut loc o singură tranzacție bursieră¹³, având ca obiect 1.000.000.000 acțiuni RRC. Prețul acestei tranzacții a fost de 116 ROL/ acțiune. Teoretic, exista posibilitatea de a se executa un număr mult mai mare de tranzacții, având în vedere și volumul ordinelor, prin intermediul cărora să se stabilească un preț absolut artificial, la orice palier (mai mic sau mai mare) dorit de cele două părți implicate în tranzacție, ROMPETROL SA și SALTVILLE LIMITED.

- Faptul că la 07.04.2004 au fost efectuate între cei doi prezumtivi manipulatori ai pieței (numiți Philip Stephenson și Colin Hart), 11 tranzacții (raportat la volumul maxim al unui ordin la bursă) la același preț de 116 ROL/ acțiune, și nu și la alte prețuri, reprezintă cea mai elocventă dovadă că nu a existat nicio faptă de manipulare a pieței de capital prin determinarea unui preț artificial. (pentru o expunere aprofundată asupra acestor aspecte, a se vedea Capitolul II, secțiunea 2.3.1.4, pag. 84 din Concluzii).

➤ Nu a existat o operațiune de manipulare a pieței de capital în data de 07.04.2004 prin tranzacții sau ordine de tranzacționare care au dat sau ar fi putut da semnale false sau induce în eroare în legătură cu prețul instrumentelor financiare, nefiind întrunite condițiile art. 244 alin. 5 lit. a pct. 1 teza a III-a din Legea nr. 297/2004

- Nu a existat nicio inducere în eroare a celorlalți investitori (condiție de ordin subiectiv pentru existența infracțiunii), care, luând în considerare ordinele și tranzacțiile cu caracter pretins manipulativ efectuate/ emise de către manipulator, să fi decis să încheie, la rândul lor, tranzacții la prețuri anormale sau artificiale.

- În cazul de față, Parchetul nu demonstrează în cuprinsul Rechizitoriului în ce a constatat inducerea în eroare a celorlalți investitori sau a entităților pieței de capital, cu privire la prețul acțiunilor RRC. În acest sens, arăt că în perioada respectivă nu s-au înregistrat plângeri sau sesizări din partea unor investitori sau participanți la piață care să invoce pierderi financiare ca urmare a tranzacțiilor bursiere care au făcut obiectul cercetărilor în prezentul dosar.

¹³ Din rațiuni legate de funcționarea sistemului computerizat de tranzacționare nu se pot executa ordine care să aibă drept obiect un număr mai mare de 2.000.000.000 acțiuni, astfel încât brokerul a fost nevoit să fragmenteze ordinul de cumpărare emis de Saltville în cinci ordine având ca obiect 200.000.000 acțiuni RRC, aceeași operațiune realizându-se și cu ordinul de vânzare emis de ROMPETROL SA prin Philip Stephenson

- În atare condiții, este evident că ordinele emise în 7 aprilie 2004 și tranzacțiile efectuate de către societățile din grupul Rompetrol nu au „dat semnale false cu privire la prețul acțiunilor RRC”. Dacă semnalul dat de tranzacția respectivă ar fi fost fals, atunci cursul acțiunii ar fi scăzut, ținând cont și de volumul acțiunilor vândute (pentru o expunere aprofundată asupra acestor aspecte, a se vedea Capitolul I, secțiunea 2.3.2, pag. 89 din Concluzii).

➤ Nu a existat o operațiune de manipulare a pieței în data de 07.04.2004 prin tranzacții sau ordine de tranzacționare care au dat sau ar fi putut da semnale false sau induce în eroare în legătură cu cererea și oferta instrumentelor financiare, nefiind întrunite condițiile art. 244 alin. 5 lit. a pct.1, tezele I și II din Legea nr. 297/2004, deoarece:

- Tranzacțiile efectuate în data de 07.04.2004 de către SSIF Alpha Finance, în numele Rompetrol SA au implicat un transfer real de proprietate, acțiunile trecând în patrimoniul Saltville Limited la data decontării acestor tranzacții.
- În data de 07.04.2004 nu a fost creată o lichiditate artificială în scopul influențării prețului, volumului și a participanților la piață prin încheierea de tranzacții de către un singur SSIF sau în relație cu unul sau mai multe SSIF-uri. Astfel cum rezultă din documentele puse la dispoziție de către BVB, în cadrul ședinței bursiere din data de 07.04.2004 au fost încheiate 1.475 de tranzacții, la acestea participând **49 de societăți de servicii de investiții financiare**. În aceste condiții, devine *ab initio* greu de susținut ipoteza vizată de art.4.5.3 pct. d din Procedura BVB nr.4.5, întrucât **nu se poate vorbi de crearea unei lichidități artificiale.**
- Volumul acțiunilor tranzacționate în total în data de 7 aprilie 2004 a fost de 2.194.961.350 acțiuni, **mai mult decât dublul acțiunilor vândute de către Rompetrol SA către Saltville Limited.**
- Nu se poate considera ca operațiunea de vânzare a titlurilor RRC de către Rompetrol SA la prețul de 116 ROL/ acțiune în data de 7 aprilie 2004 a avut drept scop crearea unei lichidități artificiale. Evoluția ulterioară a evenimentelor a demonstrat ca **lichiditatea crescută a titlurilor RRC a fost reală**, investitorii pe piața de capital fiind în permanență interesați, începând cu data de 07.04.2004, în număr considerabil, de aceste acțiuni.
- O eventuală dezvăluire a prețului la care Rompetrol SA urma să vândă acțiuni RRC nu are nici o relevanță, întrucât, pentru a se putea constata manipularea pieței de capital trebuie demonstrată conivența dintre cumpărător și vânzător, intenția lor de a crea o falsă imagine asupra pieței, astfel cum arată prevederile art. 4.5.3 alin. 2 din Procedura BVB nr. 4.5. Din acest punct de vedere, nu este suficient doar să se probeze că au fost „încheiate tranzacții aranjate în prealabil”, ci este necesar să se probeze faptul că aceste tranzacții „au creat o imagine denaturată asupra pieței în ceea ce privește prețul și volumul valorilor mobiliare”, consecință care, în

speță, nu s-a produs (pentru o expunere aprofundată asupra acestor aspecte, a se vedea Capitolul II, secțiunea 2.3.3, pag. 93 din Concluzii).

- Tranzacția încheiată în data de 15.04.2004 între Saltville Limited, în calitate de vânzător și Rompetrol SA, în calitate de cumpărător, având drept obiect 252.000.000 acțiuni RRC, la un preț de 690 ROL/ acțiune nu a reprezentat un act de manipulare a pieței de capital

Tranzacția a respectat toate cerințele legislației în vigoare:

- prețul tranzacției s-a încadrat în parametrii de protecție prevăzuți de art. 6 din Procedura BVB nr.4.4, de monitorizare și suspendare a activității de tranzacționare, în vigoare la data producerii faptelor, nivelul său fiind în marja de +/- 15% față de prețul de referință;
 - valoarea tranzacției a fost de peste 2.000.000.000 lei, respectându-se dispozițiile art. 5 alin. 1 din Procedura BVB nr.4.4;
 - au fost respectate dispozițiile Procedurii BVB nr. 4.3, privind tranzacțiile „cross” și nu poate fi caracterizată drept o operațiune care să dea semnale false sau să inducă în eroare în legătură cu cererea, oferta sau prețul instrumentelor financiare sau care să mențină prețul acțiunii RRC la un nivel anormal ori artificial, pentru a se putea discuta de întrunirea elementelor prevăzute de art. 244 alin. 5 lit. a din Legea nr.297/2004. *De altfel, nici măcar Rechizitoriul PICCJ – DIICOT nu susține teza unei manipulări a pieței prin aceasta tranzacție, privită în mod izolat;*
 - tranzacția a fost o operațiune absolut independentă de tranzacțiile încheiate în data de 07.04.2004, ambele tranzacții fiind însă efective, urmate de plata prețului și transferul dreptului de proprietate.
- Lansarea unui ordin de cumpărare pentru 100 milioane acțiuni RRC la prețul de 590 ROL în contul SALTVILLE LIMITED – Cipru, în data de 20.04.2004, precum și a unor ordine de vânzare, în aceeași dată, a unui număr de 10.000.000 acțiuni ale emitentului ROMPETROL RAFINARE SA la prețul de 730 ROL /acțiune de către SSIF Rombell Securities SA, în contul numitei Camelia Voiculescu și a unui ordin de vânzare a 50 milioane acțiuni RRC la 770 ROL prin SSIF TVM SA, în contul Rompetrol Downstream SA nu au reprezentat acte de manipulare a pieței de capital, deoarece:
- Subsemnatul, în calitate de reprezentant legal al Rompetrol SA, nu aveam nici un interes să manipulez piața de capital în sensul scăderii prețului unor acțiuni achiziționate recent de pe piață. În mod logic, interesul subsemnatului ar fi fost ca prețul acțiunilor RRC să crească.
 - Rechizitoriul nu precizează modalitățile concrete de manipulare a pieței prin lansarea celor două ordine, de cumpărare la 590 ROL /acțiune și de vânzare, la 770 ROL /acțiune. În condițiile în care prețul de piață în data de 20 aprilie 2004 a

oscilat în jurul unui minim de 660 ROL /acțiune și un maxim de 690 lei/acțiune, *cele două ordine în discuție, afișate în sistem nu au avut nici o influență asupra cursului acțiunii RRC în data de 20 aprilie 2004.*¹⁴

- Nu a existat nicio înțelegere prealabilă între persoana care a lansat ordinul de cumpărare a 100.000.000 acțiuni RRC la prețul de 590 ROL /acțiune și persoana care a lansat ordinul de vânzare a 50.000.000 acțiuni RRC la prețul de 770 ROL /acțiune.
- Saltville Limited este o societate comercială de naționalitate cipriotă care nu face parte din grupul Rompetrol, deciziile sale investiționale neputând fi influențate de subsemnatul de oricare dintre managerii grupului Rompetrol (*pentru o expunere aprofundată asupra acestor aspecte, a se vedea Capitolul II, secțiunea 2.3.5, pag. 99 din Concluzii*).

2.2 Pretinsele fapte de dezvăluire de informații privilegiate nu sunt probate în cauză

- Întreaga construcție a acuzării cu privire la pretinsa dezvăluire de informații privilegiate se întemeiază pe o serie de mijloace de probă declarate în mod irevocabil drept nelegale și care trebuie excluse, conform art. 64 alin. 2 Cod procedură penală

Concret, aceste interceptări, realizate în baza Legii nr. 51/1991 în perioada anilor 2003–2004, au fost declarate nelegale prin Sentința civilă nr. 709/ 11.05.2007 a Tribunalului București – Secția a IV-a Civilă, pronunțată în dosarul 12770/3/2006, decizie rămasă irevocabilă în urma pronunțării Deciziei nr. 1475/ 18.02.2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Civilă și de Proprietate Intelectuală.

- Nu se poate reține în cauză faptul că la data de 06.04.2004 ar fi dezvăluit informații privilegiate co-inculpatului Roșca Stănescu Sorin, deoarece:
- Interceptarea pretinsei convorbiri din data de 06.04.2004 dintre subsemnatul și co-inculpatul Roșca Stănescu Sorin s-a realizat în mod ilegal, astfel încât respectivul mijloc de probă trebuie înlăturat din cauză ca nelegal, în virtutea art. 64 alin. 2 Cod procedură penală.
- Sub rezerva celor de mai sus, din conținutul Rechizitoriului nu rezultă care sunt informațiile considerate a fi privilegiate care au fost dezvăluite de către subsemnatul co-inculpatului Roșca Stănescu Sorin. Dimpotrivă, din conținutul rechizitoriului rezultă că PICCJ – DIICOT considera a fi informații privilegiate:

¹⁴ În cazul de față, acuzarea nu a identificat nici un motiv real care să fi justificat plasarea în piață a două ordine cu prețuri extrem de diferite, care nu ar fi condus în mod obiectiv la încheierea unei tranzacții între persoana care a lansat ordinul de vânzare și cea care a emis ordinul de cumpărare. În consecință, însuși faptul că cele două ordine în discuție conțin diferențe atât de semnificative din punct de vedere al prețului reprezintă o dovadă a imposibilității influențării pieței și a celorlalți participanți prin introducerea acestor ordine în sistem.

numele și adresa unui intermediar (SSIF) și informarea cu privire la norma legală privind existența sumelor de bani în contul cumpărătorului, în momentul efectuării tranzacțiilor pe piața de capital, ceea ce nu poate fi primit (pentru o expunere aprofundată asupra acestor aspecte, a se vedea Capitolul II, secțiunea 2.5 - 2.6, pag. 102 și 105 din Concluzii).

- Nu se poate reține în cauză faptul că la data de 20.04.2004 ar fi dezvăluit informații privilegiate co-inculpatului Pantiș Sorin, deoarece:
- Și înregistrările pretinselor convorbiri din data de 20.04.2004 dintre subsemnatul și co-inculpatul Pantiș Sorin intră în categoria mijloacelor de probă obținute nelegal, conform hotărârilor judecătorești pronunțate în dosarul 12770/3/2006.
 - Suplimentar, dezvăluirea prețului la care urmează să se lanseze un ordin nu poate constitui informație privilegiată și nicio piață de capital dezvoltată nu cunoaște asemenea restricții. Mai mult decât atât, ordinele de vânzare și de cumpărare în discuție, la care se face referire în rechizitoriu că ar reprezenta informații privilegiate, nu au fost emise. Faptul că Saltville Limited a emis, la mai multe zile de la derularea presupusei convorbiri telefonice, un ordin de cumpărare la prețul de 590 ROL /acțiune nu are absolut nicio legătură cu operațiunile derulate de grupul Rompetrol, Saltville Limited fiind o persoană juridică complet separată.
3. În temeiul art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală, raportat la dispozițiile art. 10 lit. a Cod procedură penală, solicit Onoratei Instanțe să dispună achitarea mea pentru săvârșirea infracțiunii de spălare de bani, în forma schimbării sau transferului de bunuri, cunoscând că provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau a disimulării originii ilicite a acestor bunuri, faptă prevăzută și sancționată de art. 23 alin. 1 lit. a din Legea nr. 656/2002.
- În rechizitoriu nu se menționează actele materiale efective realizate de către subsemnatul în realizarea elementului material al acestei infracțiuni, ci, dimpotrivă, se desprinde ideea unei identități de obiect material între sumele de bani ce fac obiectul pretensei fapte de spălare de bani ulterioare tranzacționării titlurilor RRC pe piața de capital administrată de BVB – faptă pentru care subsemnatul am fost trimis în judecată – și sumele de bani obținute de subsemnatul ca urmare a pretensei infracțiuni de dobândire, în contul societății, de acțiuni ale altor societăți la un preț pe care îl știe vădit superior valorii lor efective sau vânzarea, pe seama societății, de acțiuni pe care aceasta le deține la prețuri despre care are cunoștință că sunt vădit inferioare valorii lor efective, faptă ce însă a fost disjunsă din prezenta cauză.
 - Apare astfel o imposibilitate de stabilire a obiectului judecății generată de către acuzare (pentru o expunere aprofundată asupra acestor aspecte, a se vedea Capitolul II, pag. 108 din Concluzii).

4. În temeiul art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală, raportat la dispozițiile art. 10 lit. a Cod procedură penală, solicit Onoratei Instanțe să dispună achitarea mea pentru săvârșirea infracțiunii de inițiere sau constituire a unui grup infracțional organizat, faptă prevăzută și sancționată de art. 7 din Legea nr. 39/2003.

- Pretinsele fapte de constituire a unui grup infracțional organizat sunt descrise în cuprinsul Rechizitoriului de o manieră extrem de precară, astfel încât face dificilă chiar stabilirea obiectului judecății, conform art. 317 Cod procedură penală.

- În cazul de față, urmare a disjungerii cauzei cu privire la doi preținși inițiatori ai grupului (numiții Stephenson George Philip și Hart Colin Richard), consider că nu se poate constata săvârșirea de către subsemnatul a infracțiunii de constituire a unui grup infracțional organizat.

Pentru toate aceste motive, rog Tribunalul să dispună:

achitarea mea în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală raportat la dispozițiile art. 10 lit. d Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii de manipulare a pieței prin tranzacții sau ordine de tranzacționare,

achitarea mea în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală raportat la dispozițiile art. 10 lit. a Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii de spălare de bani, sub aspectul schimbării sau transferului de bunuri, cunoscând că provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau a disimulării originii ilicite a acestor bunuri, faptă prevăzută și pedepsită de art. 23 alin. 1 lit. a din Legea nr. 656/2002, cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal;

achitarea mea în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală raportat la dispozițiile art. 10 lit. a Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii de inițiere sau constituire a unui grup infracțional organizat, faptă prevăzută și pedepsită de art. 7 din Legea nr. 39/2003; și

achitarea mea în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. 2 lit. a Cod procedură penală raportat la dispozițiile art. 10 lit. a Cod procedură penală pentru săvârșirea infracțiunii de dezvăluire de informații privilegiate, faptă prevăzută și pedepsită de art. 246 lit. a din Legea nr. 297/2004, cu aplicarea art. 10 și 12 Cod penal.

Cu deosebit respect,

Dan Costache Patriciu

Prin apărătorii aleși